No. 47. 1848.

VLISSINGSCHE COURANT.

Woensdag 19 April.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2,25, en franco per post f 2,50. Advertentien worden geplaatst a 20 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1,20 is, en voor elken regel daarboven 20 Ct., behalve 35 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk. Brieven franco.

Alle menschen zijn broeders.

De revolutien zoo spoedig en onverwacht elkander in twee maanden opgevolgd, hebben de Europesche volken eenen grooten stap voorwaarts doen gaan tot de wereldburgerschap.

Het hoofdbeginsel van al deze revolutien is democratie.

Niet allen zijn even ver op de democratische loopbaan voortgerukt.

Frankrijk is de overige vooruitgesneld: volgens het gevoelen der meesten te ver; het zal verpligt zijn te retrograderen. De republiek heeft dit land overrompeld; zij is daar tegen wil en dank. Mogelijk zal het eergevoel der Franschen haar handhaven. Maar het hoogstwaarschijnlijke is, wijziging en matiging der democratische beginselen; — eene toenadering tot den meer bezadigden gang der overige Europeanen.

Het naast aan Frankrijk sluit zich Italie. Aldaar hebben in korten tijd de principes van volksregering diepe wortelen geschoten. Pius de zevende tracht hoe langer hoe meer kerk en staat te scheiden. Schoorvoetende is hij begonnen. De drang der omstandigheden dwingt hem nu verder te gaan, dan aanvankelijk zijn doel schijnt geweest te zijn. Als burger is hij democraat; in de kerk wenscht hij autocraat te blijven. Het handhaven dezer stelling is voor hem van het grootste belang, om zijn gewigt in de schaal der toekomst van Europa te behouden. Weldra zijn alle Italiaansche staten hem op den weg van vrijzinnige hervorming gevolgd en het laat zich aanzien, dat er vrij spoedig een Italiaansch statenverbond zal zijn gevestigd. Het Italiaansch broederschap is daar.

Min scherp geteekend, met uitzondering van eenige kleine staten, die, met onbestemd bewustzijn hunner krachten en zonder regt te weten, wat zij willen, de republiek najagen, is Duitschland gerevolutioneerd. Daar zijn over het algemeen de democratische beginselen min stevig geworteld. Door eene scherpe censuur op de voortbrengselen der drukpers is de wasdom derzelve jaren lang tegengehouden; zij zullen zich meer en meer ontwikkelen; de bescheroomdheid, welke thans aldaar predomineert, zal van lieverlede verdwijnen bij de openbare behandeling aller zaken. Als dan zal Duitschland met vasten tred voorwaarts gaan op de democratische wegen. Reeds is het internationaal verbond aldaar zoo goed als gevestigd. Ook de Duitsche broederschap is daar.

Gelijk Lombardije tot Italie, zoo behoort het eigenlijke Oostenrijk tot Duitschland. Hongarije moet zich afscheiden. Polen, het geweldadig verscheurde, vertrapte, door al wat edel denkt, jaren lang, diep beklaagde Polen, snelt zijne herstelling, God geve het! te gemoet. Walachije en Moldavie zullen de kracht van Europa's wedergeboorte niet wederstaan. Ook zij zullen revolutioneren. Gemeenschappelijke belangen zullen ook deze volken vereenigen. Alzoo voorzien wij een Slavoonsch staten-verbond. Weldra zij ook de Slavoonsche broederschap daar!

Vestigt men den blik op het noorden: Ook daar is eene aansluiting van Finland aan Zweden en Noorwegen te voorzien. Eenerlei afkomst, zeden en gebruiken verbinden de belangen dier volken even zoo naauw als derzelve natuurlijke ligging hen roept om, tot aan het einde der Finlandsche golf en Witte Zee, zich door een verbond te vereenigen. Ook tot het kille noorden zijn de koesterende democratische zonnestralen alreeds doorgedrongen. Hoewel trager, zij zullen ook daar ontwikkeling geven en het denkbeeld van evenwigt in magt, hetwelk reeds sedert de zestiende eeuw den volken van Europa voor oogen zweefde, hetwelk zich in de volgende eeuwen met vele afwisselingen van voor- en tegenspoed voortdurend heeft getracht te ontwikkelen, schijnt langs deze wegen zijne verwezenlijking al nader en nader bij te komen.

Ditzelfde denkbeeld zal ook ons nopen te eeniger tijd een verbond aan te gaan met Belgie en Hannover; gelijk het Denemarken dwingen moet zich aan te sluiten of, zoo als van ouds, aan de Scandinavische volkstammen, of, waartoe zijne tegenwoordige en toekomstige belangen het meer schijnen te roepen, aan de Germaansche.

Wanneer zullen al deze volken gezamenlijk de handen in een slaan?

De revolutien, zoo spoedig en onverwacht elkander in twee maanden opgevolgd, hebben de Europesche volken eenen grooten stap voorwaarts doen gaan tot de wereldburgerschap.

Alle menschen zijn broeders.

—

Terwijl wij het bovenstaande schreven, met het doel om aan te toonen, dat het, bij den tegenwoordigen en zeer waarschijnlijk toekomstigen toestand van Europa, hoogst dwaas zijn zal, het oor te leenen aan zekere coterie, die, naar luid van verschillende berigten, op onderscheidene plaatsen, en bijzonder te 's Gravenhage, niet weinig in de weer is, om uit de, helaas! onvermijdelijke schokken en verwarringen, die een volstrekte ommekeer, in den staatkundigen toestand van zoo vele volken, na zich sleept, schijnbaar goede bewijzen voor hunne behoudzucht en heimelijk verlangen naar retroactie, zoo niet naar eene volledige restauratie, zoo veel mogelijk zoekt te verspreiden en ingang te doen vinden, — ontvangen wij het nieuw project van grondwet door de onlangs vrijmagtig benoemde commissie den Koning aangeboden en « op haar eerbiedig verzoek," ter algemeene landsdrukkerij, gedrukt, omdat « de publieke zaak publiek wil worden behandeld" en omdat « het volk over haar werk zoude oordeelen."

Wie gevoelt geen respect voor dergelijke taal. Laat het licht schijnen over ons werk, Koning! opdat wij 's volks oordeel hooren! Treedt gij niet terug in de duisternis des nachts, behoudsmannen van eene grondwet, die « het staatsburgerschap « de eerste drijfveer onzer eeuw, zoo veel zij « kon, heeft laten slapen;" die, « om hartstogt « te mijden, de ziel brak;" die « de burgerij het besef, dat zij med
eregeerde" onthield; « zonder welk besef de staat niet op nationale kracht « rust, terwijl zonder hoog ontwikkelde natio- « nale kracht heden ten dage geen staat wordt « bewaard."

Spreekt hier niet de overtuiging des harten uit elk woord, Nederlanders? Zij toch schuwen evenzeer de duisternis, als de gevallene behoudsmannen het licht; zij zijn wars van elke onduidelijkheid, verafschuwende alle staatkundige draaijerijen en machiavellistische streken; zij haten « alle vonden en kronkelingen eener « vreesachtige staatkunst, die het kiesregt eener « stembevoegde burgerij verlammen, niet anders « doen, dan dat zij de vertegenwoordiging, het « hoofdwerktuig aller hedendaagsche regering, « ondermijnen. Het is de vraag niet meer, of « regtstreeksche verkiezing de *beste* vorm zij; « het is de vraag, of thans een andere vorm « *mogelyk* zij." — Deze is de welsprekende overtuiging van hen, van wier tongen een taal zoeter dan honig vloeide.

Welaan dan, Nederlanders! met een opgeruimd hart zij de taak aanvaardt, om uwe wedergeboorte naar behooren en uwer waardig te vieren. Buiten hunne schuld, want zelf de grondwet van 1840 liet het staatsburgerschap slapen, zullen velen uwer niet weten, wat hun te doen staat, welke regten zij ter uitoefening, bij de eventuële aanneming der voorgestelde grondwet, — en wie zou hare aanneming nu nog durven betwijfelen? — zullen ontvangen. Welaan dan, elkander onderrigt; uw pligt vordert van u de uitoefening uwer regten: voldoet aan dezelve zonder eenige vrees: werpt den geheelen druk der slavernij van u af: er zijn mannen genoeg, die niet zullen aarzelen u voor te gaan en die onderrigtingen te geven, welke de tijdelijke omstandigheden zullen vorderen. Wij voor ons twijfelen geen oogenblik aan den goeden uitslag der ontworpen hervorming, en hebben ons voorgenomen aan dezelve mede te werken door uwe aandacht op al zoodanige binnen- en buitenlandsche voorvallen te vestigen, welker beschouwing nuttig zal kunnen zijn ter juiste waardering en voortgaande verbetering van ons politiek bestaan.

De gansche natie heeft eene dure verpligting aan de vijf stellers van het ontwerp. Lang miskend; door eigenbelangzuchtigen tegengewerkt; de een nimmer geroepen ter plaatse, waar hij reeds lang had behooren te staan; de ander van daar op eene wijze verdreven, die de verontwaardiging van elk regtgeaard Nederlander heeft gaande gemaakt; hebben eindelijk de drang der omstandigheden en de dreigende nood hen doen roepen, om het zinkende schip van den staat zoo mogelijk nog behouden in de haven te voeren. Moge de eerzuil die zij zich zelven hebben gesticht, duurzaam strekken tot bloei van ons steeds dierbaar vaderland!

NIEUWSTIJDINGEN.

DUITSCHLAND.

— Uit Koppenhagen heeft men van den 11. April een legerberigt, volgens 't welk de geheele voorhoede der Insurgenten (Duitschers) den 9. bij Bau is vernietigd; 714 man zijn gevangen genomen, waarbij de gekwetste kapitein *v. Michelsen*. Met de Iris waren reeds 124 gevangen naar Koppenhagen gevoerd.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 13. April. De *Moniteur* deelt heden een besluit mede, waarbij de straf van tepronkstelling voor altijd is afgeschaft.

— Bij den opstand van den 23. en 24. Maart, heeft men in Parijs opgeworpen 1512 barricades; voor elke barricade kan men rekenen 245 keijen, zoodat het volk in weinige uren 1,277,640 keisteenen heeft opengebroken. Men heeft 4013 boomen uit den grond gehaald, 238 lantaarns (candelabres) verbroken, 890 lantarens vernield en van 2576 lantarens de glazen verbrijzeld, 53 corps de garde, 71 bureaux de surveillans, 41 bureaux d'octroi, enz. zijn verbrand of vernield.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM, den 15. April. Het standbeeld van prins *Willem I.* is thans in de fabriek van de heeren *Paul van Vlissingen en Dudok van Heel*, alhier, geheel afgewerkt en in gereedheid gebragt, en zal eerlang naar 's Hage worden afgezonden, om op het aldaar opgerigte piedestal gesteld te worden. Het beeld heeft een gewigt van ongeveer 10,000 kilogrammen en is uit één stuk gegoten. Het strekt tot eer zoo wel aan den kundigen beeldhouwer *L. Royer*, die het model heeft geboetseerd, als aan den werkmeester, die het gietwerk met veel zorg en den besten uitslag heeft verrigt.

MAASTRICHT, den 13. April. De voornaamste ingezetenen der gemeente Remelen hebben in overeenstemming met de leden van het gemeentebestuur, eene petitie aangenomen, die morgen naar de leden van de Tweede Kamer zal worden verzonden. In dit adres wordt aangedrongen op de afschaffing der belastingen op gemaal, geslacht en brandstoffen, even als op ruime herzieningen in de instructien van het land.

De gemeenteraad van Spanbeek heeft met de inwoners dier gemeente eene petitie geteekend, waarin nagenoeg hetzelfde wordt verlangd.

ASSEN, den 13. April. Maandag avond kwam hier aan *Reint Lucas*, die met zijne ouders en zuster en een kapitaal van f 880 uit Hengelo naar Noord-Amerika verhuisd zijnde, nadat hij zijn vader en zuster op vreemden bodem had begraven, en tot St. Louis toe getrokken was maar al zijne plannen om arbeid te vinden of een boerenbedrijf optezetten, had zien mislukken, met zijne moeder over Bremerhaven teruggekeerd was en zich nu weer naar Hengelo begaf. Vele onzer stadgenooten onderhielden zich met deze beide eenvoudige en bescheidene lieden, en hunne verhalen over Noord-Amerika en over hunne teleurstellingen aldaar, maakten te dieper indruk, daar juist den morgen van dien dag een schip met landverhuizers van hier vertrokken was. Volgens hun zeggen, waren met hen vier andere landverhuizers naar Europa teruggekeerd.

UTRECHT, den 14. April. De regering van Amsterdam, die dezer dagen in menig opzigt een zoo navolgenswaardig voorbeeld voor de stedelijke besturen van ons vaderland gaf, heeft het gelukkig denkbeeld opgevat, om de bekende weldadigheid van Amstels ingezetenen te doen strekken tot het geven van arbeid aan de behoeftigen, een arbeid, die daarenboven eenmaal rente zal geven aan de stad en voordeel aan de schatkist.

Mogt dit navolging vinden!

Landaanwinning, ontginning van woeste gronden, exploitatie van veenen, landverbetering, nieuwe kanalen, zorg voor doelmatiger binnenlandsche wegen en waterafleidingen, ziedaar ondernemingen, die den bloei en de welvaart van ons rijk het best en het duurzaamst zullen helpen verzekeren.

Wij erkennen, er is ten dien opzigte reeds veel gedaan; maatschappijen en bijzondere personen hebben kapitaal noch moeite geschroomd, om in dezen een goed voorbeeld te geven, maar — er blijft nog veel te doen overig.

Men denke aan de provincie Drenthe, voor ⅔ nog onbebouwd, met veenen, die wel voor 200 millioen guldens aan turf bevatten en die slechts op kanalen wachten om geëxploiteerd te worden.

(De Drenthers, staken in 1838 ruim *veertig duizend* bunders veengrond in brand voor de boekweitteelt!)

Men sla het oog op de provincie Overijssel, (en hier is reeds veel ten goede veranderd) waar nog millioenen schats in de onontgonnen veenen verborgen zitten.

Hoe veel handen zouden hier werk vinden!

Welk een heerlijken uitweg voor de arbeidende klasse, die zich in steden ophoopt en er geen arbeid vindt!

De hooge veenen, aan de snede gebragt, eischen kanalen, die den turf afvoeren en mestatoffen aanbrengen, tot ontginning van den afgeveenden ondergrond.

De verandering tot bouw- wei- en boschgrond houdt toch steeds gelijken tred met de vergraving van 't veen.

De arbeiders, die gaarne 't eerlijk brood willen verdienen, worden derwaarts gelokt door 't vooruitzigt op aanhoudenden arbeid bij de veenderijen en bij de ontginningen.

Welke uitgestrekte heidevelden biedt de provincie Gelderland niet ter bewerking aan, en wie denkt hierbij niet aan de Geldersche vallei, bijna de halve provincie Utrecht beslaande, eene vallei, volgens het plan van wijlen den schranderen *van Asch van Wyck*, door het inlaten van Rijnwater, in een Nijldal te herscheppen.

Hoeveel nut is er in sommige streken van ons vaderland te trekken, van het wonderen uitwerkende bevloeijingstelsel — van de beplanting onzer zeeduinen!

Wordt er zorg genoeg besteed om beste zeeklei aan te winnen, zoo als de stad Kampen in de laatste 35 jaren eigenaresse werd van 78 bunders, die ook wel 78 duizend guldens waardig zijn?

Zijn er nog geen lage veenen, die in vruchtbare polders kunnen worden herschapen, vooral Hollandsche, die meestal een vruchtbaren kleibodem tot ondergrond hebben?

De graaf *van Randwyck* wilde als minister van binnenlandschen zaken een ontwerp van wet tot het daarstellen van openbare werken, in de Tweede Kamer indienen. Zijne aftreding de aanvaarding der portefeuille van binnenlandsche zaken door den heer *van der Heim* en de kort daarop gevolgde verandering van 't geheele ministerie hebben dit gewigtig plan verschoven, wij hopen althans, niet doen opgeven. Als de dringende staatkundige verandering van ons rijk is daargesteld, dan wenschen wij, dat het gouvernement, op welke wijze dan ook, de meeste zorg bestede aan den grond die nog zooveel rijkdom bevat, en zoo duurzaam dankzaam is voor elke opoffering, die er met verstand aan wordt toegewijd.

Ook in Frankrijk vestigt men thans, bij de finantiele crisis daar gevoeld en met het oog op de menigte die werken kan en wil, maar geen werk vindt, de aandacht op heide en moeras, die woest en renteloos liggen, en beraamt men middelen om deze tot voordeel van het rijk aan te wenden.

In de hoop dus dat ons bestuur, zoodra de politieke toestand van het rijk dit gedoogt, met kracht de landaanwinning — ontginning van woeste gronden — exploitatie van veenen — landverbetering — het daarstellen van nieuwe kanalen — 't verbeteren van binnenlandsche communicatie te water en te land, zal bevorderen, noodigen wij alle stedelijke en gemeente besturen uit in dit opzigt op Amsterdam te zien en deze stad na te volgen, zoover elks vermogen en de goede wil der inwoners dit vergunnen.

En — daar leeringen wekken maar voorbeelden trekken, zoo willen wij onzen lezers op de Dedemsvaart wijzen, als een sprekende getuige, wat bijv. de exploitatie van veenen vermag te scheppen.

Vóór het aanwezen dier vaart, stond in deze strekken slechts hier en daar een hutje. Thans telt men er 586 woonhuizen, bevattende 750 huisgezinnen, alsmede een 100tal hutten.

De bevolking zal wel 7000 zielen bedragen.

Men heeft er 8 kalkovens, eene brouwerij, eene blaauwverwerij, 6 scheepshellingen enz. enz.

De landontginningen, worden daar vooral door de heeren *van Royen* en *Pisk* met kracht doorgezet, terwijl ook de heer *van Swinderen* daarmede in 't afgeloopen jaar een aanvang maakte. De productie van den grond zal hierdoor zeer toenemen, en men voorspelt, dat de aardappelen-verbouw in dit jaar een uitvoer van *acht duizend* mud zal toelaten. Had men vroeger zoo krachtig aan 't cultiveren van den afgeveenden grond begonnen, dan zouden thans de vele kale vlakten om de vaart reeds een boschrijk oord kunnen opleveren, welks waarde gelijk stond, met de oorspronkelijke veenmasse.

't Had toch slechts eene geringe geldelijke opoffering gekost, om den ondergrond met houtgewas te beplanten.

De Dedemsvaart herschiep alzoo eene streek lands, die eeuwen lang in doodsche rust had verkeerd, in een schoone landstreek. Zij bevorderde handel en nijverheid en gaf aan duizenden het brood, voedt nog 's jaarlijks eene bevolking van 7 à 8000 menschen, en bragt in 21 jaren tijds, aan de schatkist, de verbazende som op van *achthonderd zes en dertig duizend, achthonderd dertig gulden drie en negentig cents.*

— In Friesland maakt men thans tot ergernis der landlieden veel werk om de kievits wegtevangen, zoo dat er naauwelijks meer de helft van dit lief en vrolijk geslacht op de graslanden wordt aangetroffen.

Men moest dit weren. Die het betalen kunnen, zullen altijd in de eijeren dezer vogels eene lekkere versnapering vinden, en de behoeftigen, die zich met het zoeken daarvan bezig houden, eene aanzienlijke som — wel eens voor Friesland op zeventien duizend gulden geschat — niet behoeven te missen.

— Men leest in den *Observateur Belge* van 17. April 1848: «De vrije vereeniging van letterzetters te Brussel heeft een voorbeeld gegeven, dat wij ons gelukkig achten te kunnen vermelden. Zoodanige hunner medeleden willende te hulp komen, als zonder werk geraken, hebben de letterzetters tot de genoemde vereeniging behoorende, besloten dat, *gedurende den tyd, dat er stilstand van werk is*, de gelden, vereischt om in de bedoelde, menschlievende uitgaaf te voorzien, zullen gevonden worden uit de kas der vereeniging en uit de maandelijksche bijdragen, aangevuld door vrijwillige stortingen van zulke werklieden, welke den voordeeligsten arbeid verrigten."

Ziedaar dan toch eene hoogst nuttige werking van het *Socialisme*; wat het *Handelsblad* ook daartegen inbrenge. In het vrije Belgie gaat alles van dien aard van de belanghebbende zelve uit; in het onderdanig Nederland wacht men het inniatief lijdelijk van de aristocratisch zamengestelde, stedelijke besturen af. Zal men nog langer de voogdij dulden, of zelf zijne belangen regelen zooals in het ordelijk Belgie?

INGEZONDEN STUKKEN.

Regtstreeksche verkiezingen.

(*Eerste artikel.*)

> La nationalité de la Belgique, l'indépendance de la Belgique ont subi l'epreuve du feu etc. Suivons leur exemple.
>
> (*Gazette de Cologne.*)

Onder de weldaden, die wij aan de liefde des Konings, niet tot eene beruchte factie, welke zich reeds telang tusschen den beminden Oranje-vorst en de natie had geplaatst, maar tot die natie zelve — zullen te danken hebben, en welke in de koninklijke woorden van 10. Maart 1848 als van zelve zijn opgesloten — behoort in de eerste plaats *de verbetering van het kiesstelsel.*

Ware men niet achter gebleven bij Belgie, en ondanks de vroegere nationale verdeeldheid, dat land gevolgd op den weg van vooruitgang, die zich uit iedere staats-omwenteling (daarin zich eigenaardig onderscheidende van contra-revolutien) ontwikkelt, dan had men in tijden van kalmte en vrede het staatsverdrag kunnen vernieuwen, de regten der verongelijkte burgers zoowel als de rust kunnen verzekeren en den schok, ook aan Nederland door de gebeurtenissen in het buitenland toegebragt, niet weinig getemperd. Nu toch heerscht eene spanning, welke thans *mede-oorzaak* is van de daling der effecten en den stilstand van zoo vele bedrijven, en welke daling en stilstand bij het wegvallen van die *mede-oorzaak*, nimmer zóó aanmerkelijk zouden geweest zijn, als wij nu tot onze schade hebben te betreuren. Zal ons, liberalen! thans nog door eigenzinnige stuurlieden, die het schip van staat op eenen alleen voor hen onzigtbaren klip lieten stooten, worden toegeroepen: «*de beste stuurlui staan aan wal?* Hebben zij zelfs niet met verwaten trots de welmeenende raadgevingen van enkelen uit den scheepsraad bestendig in den wind geslagen en de natie als eene troep onmondigen behandeld? Zwaar is de verantwoordelijkheid die op hen drukt! Leidde hun eenstemmig en halstarrig volhouden niet regtstreeks tot het verwekken van partijschap en burgeroorlog, waartegen is voorzien bij art. 91 van het Code Penal? Het kwaad opzet willen wij veronderstellen niet aanwezig te zijn geweest; dan hunne onvergeeflijke dwalingen, dit heerschzucht en eigenbaat geboren, hebben de geheele natie eene onberekenbare schade berokkend. Zal men die natie, welke bij zoo veel vertrouwen op zijne regenten, en na zoovele offers van geld en manschappen bij de uitkomst zoo erg is bedrogen, met schulden en belastingen beladen, als onmondigen verdrukt, nog langer haar wettig aandeel weigeren aan de regeling harer eigen belangen? Zal men zich nog langer door voogden laten besturen, die zelve rijkdom ten toon spreiden, terwijl hunne pupillen thans niet weinig zijn verarmd? Neen, HET UUR DER VERLOSSING IS GESLAGEN; DE NATIE WIL MEERDERJARIG WORDEN EN ZIJ HEEFT DIT SLECHTS EENPARIG TE WILLEN OM HET OOK TE ZIJN. De verjaagde oppervoogden van *alle* lands bestier uit te sluiten, is wel *de geringste straf*, welke hen kan treffen, doch, zoo de natie zelf voor hare algemeene belangen wil zorgen, dat zij zich dan toch alom vereenige, om den tegenwoordigen toestand te overwegen, en de maatregelen van het ministerie, dat door deszelfs zamenstelling en antecedenten (1) de beste verwachtingen doen koesteren, krachtdadig te ondersteunen door de uitoefening van het regt van petitie, waarin reeds vele steden en gemeenten een lofwaardig voorbeeld hebben gegeven. De natie herinnere zich, dat de verjaagde oppervoogden vele aanhangers tellen in de gevestigde kies-collegien onder de leiding van *de tegenwoordige* gouverneurs, en dat deze opzettelijk zoodanig zijn ingerigt, dat alleen eene standen-vergadering doch geene volks vertegenwoordiging daaruit kan voor den dag komen. Niet het patriotisme alleen van de provinciale staten en de dubbele Tweede Kamer zal deze bevoorregte ligchamen in het algemeen belang tot de noodige offers brengen; maar *de zedelijke dwang*, waaronder eene krachtige houding der geheele natie, met den Koning aan het hoofd, die 589 kiezers en 116 gedeputeerden moet plaatsen. Zij moeten door de uitingen van den openbaren geest tot de overtuiging worden gebragt, dat alle hoop op verder behoud van familie-regering en het stelsel van verdrukking en uitsluiting van al wat niet tot de hunnen behoort, voor goed is geëindigd, dat de natie geen *blind* vertrouwen noch *onderworpen* geloof aan de bekwaamheid harer regeerders verder wil schenken, dat zij zelf wil *zien*, wat de regering voor het algemeen belang verrigt, en door hare eigen keuze zoodanige mannen aan het roer van staat brengen, als zij geschikt oordeelt, om de algemeene belangen te bestieren.

Die 589 kiezers, het is ongelooflijk! zijn gedurende 33 jaren gefingeerd *de geheele natie* uit te maken, en let wel! die 589 kiezers werden gekozen voor 139 of *bijna* ¼ uit 492 leden der ridderschap voor 238 uit reeds gefiltreerde kies-collegien in de steden en voor 211 uit dergelijke meest uit district-commissarissen en burgemeesters zamengestelde ligchamen op het platte land! (2)

Het tegenwoordig kiesstelsel *te leeren kennen*, is hetzelve *aan de kaak stellen*. Alleen *de duisternis*, waarin het gehuld was, kon deszelfs behoud zoo lang rekken tot helaas! onuitwischbare schande voor het Nederlandsche volk.

Dat nu tot meerderjarigheid geroepen volk wake dan toch voor zijne regten en belangen, en verijdele door eene krachtige houding de zamenspanning tusschen de gevallen behoudspartij en eenige weifelaars, die niets dan halve maatregelen beoogen! De laatste hoop van de drijvers en hoofden der 589 bevoorregten en hunne talrijke gunstelingen is gelegen in verkiezingen *met een trap*. Zoo men dien toeleg der Tweede Kamer doordrijft, twijfelen wij niet, of de voorstanders zullen van of over dien trap vallen; dan wij wenschen te zeer vrede en eendragt, om niet alles aan te prijzen, wat tot voorkoming van dien val zou kunnen dienen. Daartoe behoort eene tijdige waarschuwing aan de weifelenden, dat zij geene gemeene zaak maken met hen, die ze in hun val ontwijfelbaar zouden medeslepen, even als zij nu reeds een niet gering gedeelte der natie medeslepen in de verliezen, welke de behoudspartij, door daling en tijdelijke vermindering, zelve, doch deze welverdiend, moet ondergaan.

Geene transactie meer met beginselen vooral geene *vervalsching* van beginselen! Alle magt gaat uit van de natie; de natie heeft het schip van staat reeds te lang laten dobberen, toevertrouwd aan opgedrongen stuurlieden, de natie, (de reeders) kieze zelf den scheepsraad en de kapitein zal weten, wat rigting te nemen. De algemeene ontevredenheid en spanning zullen in volle, en meer gevaarlijke kracht blijven, zoo lang niet *alle staatkundig-mondigen* tot het genot der regten van meerderjarigheid worden toegelaten.

REGTSTREEKSCHE VERKIEZINGEN en HET REGT TOT VRIJE VEREENIGING zijn hetgeen aan de natie toekomt, naar een onbeschreven staats-burgerregt, dat nimmer verjaart. Die instelling is de meest gewigtige, welke wij te gemoet zien. Daardoor zal de natie zelve in de gelegenheid komen, kwade maatregelen te voorkomen en heilzame te bevorderen; de regering en eene ware vertegenwoordiging zullen daardoor de uitdrukking worden van de behoeften en den staat van beschaving der natie. Die instelling is bestemd, om de natie zelve te hervormen, tot het openbare leven op te leiden, staatsmannen op te voeden, waaraan nu nog schier gebrek schijnt, en de steenrots te zijn, waarop alle ontevredenheid en woeling moeten afstuiten.

REGTSTREEKSCHE VERKIEZINGEN zijn het plegtanker van ons heil; zij hebben *het regt* en de *waarheid* voor zich, zij zullen thans de rust en later ook de meerdere welvaart bevestigen en bewaren.

Wanneer wij van regtstreeksche verkiezingen en van de natie spreken, dan bedoelen wij het verlichtste gedeelte der natie, *de staatkundig-mondigen*. Het algemeen stemregt voor allen zonder onderscheid, beschouwen wij voor alsnog eene niet verkieslijke maatregel. De overgang van kind tot man zou te schielijk zijn voor velen, die men zoolang in kindschheid heeft gelaten, en die zelfs niet kunnen lezen of schrijven. — Wat de loop des tijds bij meerdere beschaving en uitbreiding van het volksonderwijs zal aanbrengen, moet ook aan den tijd worden overgelaten. De plant der regtstreeksche verkiezingen moet eerst vasten bodem vinden, om steyige wortels te schieten; de bodem ligt gereed in dat groot gedeelte der natie, hetwelk belang heeft bij de instandhouding en welvaart der maatschappij of door opvoeding en verstandsontwikkeling waarborgen oplevert, welke onkunde, ruwheid en onbeschaafdheid niet kunnen aanbieden.

Het Nederlandsche volk is gewis allezins rijp voor de deelneming aan de algemeene zaak, en de census om stemgeregtigde of wat voortaan hetzelfde is om kiesbevoegd of kiezer te zijn, kan dan ook hier te lande betrekkelijk vrij laag worden gesteld. De capaciteiten, welke zich slechts een gering bestaanmiddel hebben verschaft, zijn dan van zelve kiesbevoegd, en vereischen in dat geval geene afzonderlijke bepaling. Wij stellen ons voor, *de Belgische grondwet nopens de verkiezingen, benevens de daarover gehouden discussien in herinnering te brengen*, en meenen daardoor geene ondienst aan velen te doen, welken de Belgische instellingen onbekend zijn gebleven, en die soms uit louter vooroordeel voor de regtvaardigste zaak terug deinzen. B.

(1) De eenige welke ook in het gehate ministerie VAN DER HEIM zitting had, de minister RIJK is thans meer op zijne plaats in een liberaal ministerie dan weleer; hij burgerman en officier van verdiensten onder al de jonkheeren, hij behoort niet tot de 589 bevoorregten.

(2) Men zie *Le Courrier Batave* van 19. Maart 1848, welke door de mededeeling dezer niet tegengesproken cijfers eene zeer belangrijke bijdrage tot de kennis van de werking van het tegenwoordig kiesstelsel heeft geleverd, waarvoor de liberalen hem dank schuldig zijn, even als voor meerdere diensten aan de goede zaak bewezen, al is dan ook deszelfs schrijver in *de Burger* wel eens verre gegaan, naar de meening van bezadigde liberalen.

MENGELINGEN.

In 't *Handelsblad* leest men de onderstaande advertentie:

Bekwame Letterzetters, en Binders-gezellen.

Aan het huur en verhuurkantoor N. Z. Achterburgwal No. 322 te Amsterdam zijn thans nog verkrijgbaar soliede bekwame klerken met 5 talen, letterzetters, drukkers en binders met perfecte getuigen, waarvan 1 persoon 21 jaar bekwaam finaal in zetten van alle letteren, en perfect ervaren in kantoor en schrijfwerkzaamheden bekend met talen, wenschte spoedig hier of elders voor kantoor, drukker, binder of letterzetter geplaatst, voldoende getuigen zoowel van bekwaamheden bekend als zedelijk gedrag kan worden gesteld, adres aan bovengezegd bij den directeur voorn. A. J. ONSTEE. Waar alle verlangde zeelieden van kajuitjongens tot opper stuurlieden en plaatsvervangers voor miliesijns met goede papieren verkrijgbaar tegen billijke provicie voor de acuratie bezorging.

ADVERTENTIEN.

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 18. April. Sedert den 15. dezer zijn alhier ter reede gekomen,

Voor Antwerpen bestemd:

Sivius, G. Fretwurst, Londen, stukgoed; Caroline Amalie, H. C. Drestler, Monte-Video, huiden; Ocean, W. de Huijter, St. Domingo, koffij; de Onderneming, ..., Havannah, suiker; Julie, J. Pieper, Greifswald, graan; Monder, W. Contson, Marseille, stukgoed.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van deze reede naar zee gezeild.

Lina Mosberg, P. J. Daije, Londen, H. U. Zwindt, Hamburg, Margaretha, A. O. Arians, Christiania, alle stukgoed; Immanuel, M. Jollen, aardappelen, Londen.

TE VLISSINGEN, BIJ A. W. VAN BEEKEN.